

තැනැත්තන්, දේපල හා කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරියේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව පුකාගනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන පුකාගනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ පුකාගනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ පුකාගනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාර්ථකයකින් සම්බීඩි 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය පුකාගන නිත්‍ය අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1987 අංක 29 දරන තැනැත්තන්, දේපල හා කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරිය පනතේ 8(2) වගන්තිය සමඟ සංයෝගීතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙන් ඇතුළත් විධිවිනා පුකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(ඒ) වගන්තිය පුකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ පුකාගයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරික්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය පුකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් අධිකාරියේ සභාපනිවරයා වෙත 2018 ජූනි 20 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය පුකාගන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය පුකාගන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ආර්ථික ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවදා පුකාගයන්ගෙන් තොරතු මූල්‍ය පුකාගන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය පුකාගන පිළිබඳව මතයක් පුකාර කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරිතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතිවලට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආවාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය පුකාගන ප්‍රමාණාත්මක සාවදා පුකාගයන්ගෙන් තොරතුන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ත්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය පුකාගනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ත්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තොරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය පුකාගනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවදා පුකාගයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවේෂ්වරිතව උවිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය පුකාගන පිළියෙළ කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා තමුන් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඳහා අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගෙයා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇශායිම මෙන්ම මූල්‍ය පුකාගනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇශායිමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අහිමතානුසාරී බලන්න පැවතීමේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවන් සහ උවිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 අනිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ජේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලට ගැලපීම් කර තිබුණේ නම් අනුගාමී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බොහෝමයක් මූලිකාංග වලට ප්‍රමාණාත්මක ලෙස බලපෑ හැකිව තිබුණි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1. අනිතකර මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ජේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වල වැදගත් බව හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට තැනැත්තන්, දේපල හා කර්මාන්ත ප්‍රනාරුත්තාපන අධිකාරීයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත්වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබඳ නොකරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 2

සයුන් කුමය පදනම් කරගෙන මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සකස් කිරීමේදී ප්‍රමිතයේ 22(ල) ජේදය අනුව සේවකයින්ට ඔවුන් වෙනුවෙන් දරන ලද මුදලින් ගෙවීම් පමණක් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම යටතේ ගැලපීය යුතු වුවද මුදල්මය ගැලපීමක් නොවන සේවකයින්ගේ වැටුපෙන් අඩු කරන ලද රු.3,959,498 ක් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම යටතේ සටහන් කර තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 3

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i). සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය තුළ ඇතුළත් කරන ලද 2008 වර්ෂයේ අධිකාරිය වෙත පවරා තිබු උතුරේ අවතැන් වුවන් නැවත පදිංචි කරවීමේ ප්‍රනාරුත්තාපනය කිරීමේ අධිකාරිය සතුව තිබු රු.26,650,000 ක ආයෝජනය හා එට අදාළ වර්ෂ 11 ක ආයෝජන පොලී රු.7,328,750 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ හඳුනා ගෙන ගිණුම්ගත කර තිබුණු එම සිදු වීම මෙම ප්‍රමිත අංක 3 හි 47 (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අතිනාඛුයෝගීව නිවැරදි කර නොතිබු අතර එම ප්‍රමිතයෙහි 54 හි (ආ) (ආ) (ඇ) හි සඳහන් පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව කර නොතිබුණි.
- (ii). ඉකත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.177,806 ක ජාගම වගකීම් අඩුවෙන් දක්වා තිබු අතර එම වගකීම් ප්‍රමිතයේ 47 (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අතිනාඛුයෝගීව නිවැරදි කිරීමකින් නොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමුළුව අරමුදලට ගලපා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ඉකුත් වර්ෂයේ බොල්තාය වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය ලෙස ණයගැනීයන්ගෙන් සියයට 20 ක් හඳුනාගෙන තිබූණද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයගැනීයන් වර්ෂ 5 කින් කපා හරින ලෙස සංගේධනය කිරීම නිසා 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පවතින අයගැනී ගේජය 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගුනා අගයක් වන බව නිරික්ෂණය විය.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරිය විසින් 2013 වර්ෂයේ සිට රාජ්‍ය බැංකුවක පවත්වාගෙන යනු ලබන ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.119,765,426 ක මුදල් ගේජයක් පැවතුනාද 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙළ කළ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා නොතිබුණි.
- (ආ) 2011 වර්ෂයේ දී හාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ලෙස ලැබුණු මෝටර් රථයක් 2014 වර්ෂයේ දී රු.4,500,000 කට ප්‍රත්‍යාග්‍යනාය කළද 2014 වර්ෂයේ සිට පිරිවැය වන රු.4,950,000 ක් පදනම් කරගෙන ක්‍රමක්ෂය කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.112,500 කින් හා සමුව්විත අරමුදල රු.225,000 කින් අධි ගණනය වී තිබුණි.
- (ඇ) ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස හාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු වටිනාකම රු.6,835,384 ක වාහන 03 ක් සඳහා ක්‍රමක්ෂය ගිණුමෙන් කිරීම යටතේ ජනල් සටහනක් මෙන් සමුව්විත අරමුදලට රු.3,021,483 ක හඳුනා නොගත් නිවැරදි නොවන අගයක් හර කර තිබුණි.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

අපහරණය කරන ලද වායුසීමිකරණ යන්තු ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වන ලද රු.1,378,725 ක් පිළිබඳ තොරතුරු හා දේපල, පිරියත හා උපකරණ පන්ති 05 ක වටිනාකම රු.4,354,910 ක් මුළු වත්කම් සඳහා භෞතික සත්‍යාපන වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එවා විගණනයේදී සත්වුදායක ලෙස සන්නිරික්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

2.2.5 පැහැදිලි නොකළ වෙනසකම්

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 ජූලි 20 දිනැති අංක විභිඛ්/ආර්ථි/එම්ඩ/2017/03 දරන හාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් අධ්‍යක්ෂකගේ ලිපිය පරිදි එකාබද්ධ ගය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අධිකාරිය වෙත සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබේ තිබූ රු.871,603,586 ක මුදල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.738,544,380 ක් ලෙස ජාගම නොවන වගකීම යටතේ දක්වා තිබීමෙන් රු.133,059,206 ක වෙනසක් නිරික්ෂණය විය.
- (ආ) අධිකාරිය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව නිවාස, ස්වයං රකියා හා කරමාන්ත ගය සඳහා ලංකා බැංකුව විසින් නිදහස් කරනු ලැබූ මූල ගය මුදල රු.737,140,000 ක් වුවද බැංකු සනාථ කිරීමෙන් අනුව එම මුදල රු.610,390,000 ක් මුළු බැවින් වෙනස රු.126,750,000 ක් විය. නමුත් එම වෙනසට හේතු අනාවරණය නොකෙරුණි.
- (ඇ) අධිකාරිය 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය බැංකුවක පවත්වාගෙන යනු ලබන ජාගම ගිණුමකට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති මුදල් පොතේ බැංකු ගේජයන් එදිනට පිළියෙළ කළ බැංකු සැසඹම් ප්‍රකාශයේ මුදල් පොතට අනුව බැංකු ගේජය ලෙස පෙන්වා ඇති වටිනාකමන් අතර රු.120,088,958 ක වෙනසක් පැවතුණි.

2.3 ලැබිය යුතු ශේෂම

රක්ෂණ වන්දී, රක්ෂණ ගාස්තු, ඇප තැන්පතු සහ සේවක ණය වගයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබුණු මුළු මුදල රු.558,546 ක් වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 10 දක්වා අතර කාලයක සිට අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 ප්‍රමාණවත් අධිකාරී බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු

භාෂේච්චාර අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව රජයේ බැංකුවක ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් 2013 ජූනි 12 දින සිට ආරම්භකර පවත්වා තිබුණි. මෙම ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමේ ගණුදෙනු සඳහා මුදල් පොතක් පවත්වා නොතිබුණු අතර අධිකාරීය වෙත ලැබෙන අරමුදල් බැර කිරීම පිණිස පවත්වා තිබුණු ජාගම ගිණුමේ සැම දිනයක් අවසානයේදී රු.1,000,000 ක සේෂයක් ඉතිරි වන පරිදි ඉතිරි මුදල් එම ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ගිණුමට බැරකරන ලෙස බැංකුව උපදෙස් තිබුණි. ජාගම ගිණුමෙන් නිකුත් වන නමුත් ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්පත්වල වට්නාකම මෙලෙස ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමට දෙනිකව මාරුකර තිබුණි. මේ අනුව ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමෙහි 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ ගේය රු.119,765,426 ක් අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙන් පිළිබඳ නොකෙරුණි. කෙසේ වෙතත් ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම සඳහා ලැබෙන පොලී ආදායම පමණක් අධිකාරියේ ආදායමක් ලෙස සලකා ජාගම ගිණුම උපයෝගිකර ගෙන ගිණුම්ගත කර තිබුණු අතර, 2013 ජූනි 12 දින සිට 2017 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වූ කාල පරිවිෂේෂ තුළදී එලෙස උපයාගෙන තිබුණු මුළු පොලී ආදායම රු.15,652,460 ක් විය. එම පොලී ආදායම කිසිදු අධිකාර බලයකින් තොරව අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වැයකර තිබුණි.

2.5 නීති රිති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම නීතික්ෂණය විය.

නීති රිති හා රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම.

- (අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය

II පරිවිෂේෂයේ - 13.3 ජේදය

වැඩ බැලීමේ පත් කිරීමක් කළ යුත්තේ නිතා පත්වීමක් කරන තෙක් තාවකාලික ප්‍රතිකර්මයක් වගයෙන් පමණක් වුවද 2014 අගේස්තු 12 දින සිට පුත්‍රන්ත්‍රාපන සහකාරවරයෙකු සහකාර අධ්‍යක්ෂ තනතුරෙහි වැඩබැලීම සඳහා පත්කර තිබුණු අතර ඒ සඳහා රු.260,535 ක ගෙවීමක් සිදු කර තිබුණි.

- (ආ) 2006 ජාත්‍ය අංක 09 දරන රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය.

2.8.1(ආ), 6.3 (ආ), 6.3.1, 6.3.6

ලේඛනාගාරයක් සැකසීම සඳහා රු.219,205 ක් වැයකර තිබුණද ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියක් ලබා ගෙන නොතිබු අතර මෙම ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ මිල කැදවීම, තාක්ෂණික ඇගයීම කම්ටු පත් කිරීම, මිල ගණන් ලැබීම කොන්ත්‍රාන්තුව ප්‍රදානය කිරීම හා අන්තිකාරම් මුදල් ගෙවීම අදාළ සියලුම කාර්යයන් එකම දිනයකදී සිදුකර තිබුණි.

- (ඇ) 2015 ජූනි 17 දිනැති අංක පිරිසී 3/2015
දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වතුලේඛය

2.8 වගන්තිය

- වතුලේඛය පරිදි මාසික දීමනාවක් හිමි නිලධාරියෙකු වෙත වෙනත් විශේෂිත ගෙවීම් සිදු කිරීමේදී අදාළ අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ එකඟතාවය මත මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ලබාගත යුතු වුවද රීට පටහැනී ලෙස මාසික දීමනාවක් හිමි නිලධාරියෙකු වෙත 2015 වර්ෂයේ සිට 2018 පෙබරවාරි දක්වා රු.232,000 ක නිවාඩු දින වැටුප් අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතිය මත පමණක් ගෙවා තිබුණි.
- (ඇ) 2016 මාර්තු 17 දිනැති අංක 01/2016 දරන ජාතික අයවැය වතුලේඛය හා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.14.1 වගන්තිය
- (i) මෙහෙයුම් කළේදු ක්‍රමය යටතේ මාසිකව රු.200,000 බැඳීන් මාස 60 කට රු.මිලියන 12 ක් ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රසම්පාදනය කිරීමේදී අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව යටතේ තීරණ ගත යුතු බැවින් වතුලේඛයට පටහැනී අයුරින් මාස ගණන 48 දක්වා අඩු කරමින් රු.මිලියන 9.6 කට සීමාකර දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුවෙහි මිලදී ගැනීමේ අනුමත අධිකාරී සීමාව යටතේ කල් බදු ගිවිසුමක් ඇති කරගෙන තිබුණි.
- (ii) සංපුර්ව මෙහෙයුම් කළේදු ක්‍රමය යටතේ මෝටර් රථ නොසපයන ආයතනයන් වෙත ලංසු කැඳවීමේ ලේඛන නිකුත් කිරීම හා ලංසු ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ආයතනයක නියෝජිතයෙකු සමඟ ගිවිසුමකට එළඹීමන් හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 1.2 සඳහන් අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට සමත් නොවූ ප්‍රසම්පාදනයක් බව නිරික්ෂණය විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අධිකාරීයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.4,384,048 ක අතිරික්තයක් වූ අතර රීට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උග්‍රතාවය රු.4,914,480 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචන වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.9,298,528 කින් වැඩිවි තිබුණි. මේ සඳහා අවුරුදු 11 ක පොලී ආදායම රු.7,328,750 ක් එක්වර ඇතුළත් වී තිබීම හා ගම්මාන පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන සඳහා වියදම් රු.51,000,000 කින් අඩුවීම ප්‍රධාන වගයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචන වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විගාහ කිරීමේදී 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.7,418,327 ක අතිරික්තයක් වූ නමුත් 2014, 2015 හා 2016 වර්ෂ වල මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ උග්‍රතාවයක්ද තැවතත් 2017 අතිරික්තයක්ද විය. සේවක පාරිග්‍රැමික, රඳවා ගැනීමේ බදු හා ජාගම තොවන වන්කම් සඳහා ක්ෂේත්‍රීය ගැලපීම් කිරීමෙන් පසුව 2014 හා 2015 වර්ෂවල දායකත්ව සංණ අගයක් ගෙන තිබු අතර 2016 හා 2017 වර්ෂවලදී යළි පිළිවෙළින් රු.4,954,500 ක් හා රු.59,436,326 ක දායකත්වයක් ලහා කර ගෙන තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1. කාර්යසාධනය

4.1.1. ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය

අධිකාරීයේ ප්‍රධාන කර්තව්‍යන් යටතේ පැහැදිලිව දක්වා නොමැති සහ අධිකාරීය ආයත් උර්ථීය අමාත්‍යාංශය වූ බන්ධනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණ, පුනරුත්ථාපන, නැවත පදිංචි කිරීම සහ හින්දු ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් දැනටමත් ඉටුකරනු ලබන කර්තව්‍යයක් වූ ගම්මාන පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන නමින් ගම්මානවල යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර සමාලෝචන වර්ෂයේදී මුළු වියදම රු.59,150,000 ක් දරා තිබුණි.

4.2. කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පද්ධති පරිපාලක තනතුර අනුමත වනතුරු පුනරුත්ථාපන සහකාර තනතුරෙහි ස්ථීර නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුට තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණ කාර්යයන් ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් මාසිකව රු.7,500 ක් බැහින් ගෙවීමට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තීරණයක් ලබා දී ඇත් එම තනතුරු අනුමත කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබු අතර ඒ සඳහා 2016 ඔක්තෝබර් සිට 2017 දෙසැම්බර් දක්වා රු.210,000 ක දීමනා ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) 1993 වර්ෂයේ දී අධිකාරීය විසින් මිලදී ගෙන 2007 වර්ෂයේ දී අවසන් වරට රු.1,250,000 කට ප්‍රත්‍යාග්‍යනය කරන ලද මෝටර් රථය වෙන්දේසි කිරීමට 2017 ඔක්තෝබර් 24 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රස්වීමේ දී තීරණය කර තිබුණු ද විගණිත දිනය වූ 2018 අප්‍රේල් 25 දින වන විටත් අදාළ මෝටර් රථය තක්සේරු කිරීම පමණක් සිදු කර තිබුණි.
- (ඇ) වාර්ශික අර්ථද හා ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියා හේතුවෙන් සීඩාවට පන් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත, ව්‍යවසායකයින් හා සුළු වෙළෙදුන් සඳහා ණය ලබා දීමට පිහිටුවා තිබු උතුරේ අවතැන් වූවන් නැවත පදිංචි කරවීමේ පුනරුත්ථාපනය කරවීමේ අධිකාරීය (RRAN) හා රාජ්‍ය බැංකුව සමඟ ඇතිකර ගත් අවබෝධන ගිවිසුම එම අධිකාරීය ඇවරර කිරීම යටතේ පුනරුත්ථාපන අධිකාරීය වෙත 2008 වර්ෂයේ පැවතීමෙන් පසු සමාලෝචන වර්ෂය දක්වා අධිකාරීය වෙත අයවිය යුතු කිසිදු මුදලක් අයවි නොතිබුණු අතර රු.7,995,000 ක පොලී ආදායම හා රු.26,650,000 ක මූලික මුදල ද අය කර ගැනීමට අධිකාරීය අසමන් වී තිබුණි.
- (ඇ) අධිකාරීය විසින් 1983 වර්ෂයේදී ලබා දුන් රු.4,375,312 ක වානිජ නෑය සම්බන්ධව ප්‍රමාණවන් තොරතුරු අධිකාරීය සතුව නොමැති වීම හේතුවෙන් දිරිස කාලයක සිට එම නෑය අයකර ගැනීමට අපාහොසත් වී තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

රු.850,245 ක මුදලක් වැය කර ස්වයං රකියා ප්‍රහුණු කරවන්නන් සඳහා ප්‍රහුණු වැඩසටහනක් පවත්වා තිබු අතර එම වැඩසටහන සඳහා ස්වයං රකියා ප්‍රහුණුවන්නන් සහභාගි වී තිබුණේ සියලුට 37 ක් පමණි.

5. තිරසාර සංවර්ධනය

5.1. තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු අභාකර ගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතින්ගේ වසර 2030 “නාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව සැම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින අතර සමාලෝචන වර්ෂයට අදාළව තැනැත්තන්, දේපල හා කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරිය විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් කෙසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් වී නොතිබුණි.
- (ආ) මේ හේතුවෙන් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක හඳුනා ගැනීම, එම අරමුණු හා ඉලක්ක මැයිම සඳහා දරුණක හඳුනාගැනීම, මේ සඳහා අවශ්‍ය මානව හා භෞතික සම්පත් හඳුනාගැනීම, තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක ලගා වීම සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන් හඳුනාගැනීම, හඳුනාගත් අරමුණු හා ඉලක්ක මැයිම සඳහා පාදක දත්ත හඳුනාගැනීම හා දත්ත ගබඩා කිරීම ආදිය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට නොහැකි වී නිබුණි.

6. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහ පාලනය

6.1. අභාන්තර විගණනය

මුදල රෙගුලාසි 133 හා 134 විධිවිධානයන් ප්‍රකාරව අභාන්තර විගණනයක් සිදුකළ යුතු වූවත්, සමාලෝචන වර්ෂය සඳහා අභාන්තර විගණනයක් සිදු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර මුදල පනතේ 13(5)(ඇ) ප්‍රකාරව විගණන වැඩසටහන් හෝ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

6.2. අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැය ගත වියදම් තතා වියදම් සමඟ සැසදීමේදී සියයට 100 සිට සියයට 111 දක්වා වූ පරාසයක විවෘතයන් වූයෙන් අයවැය ලේඛනය එලදාසී කළමණාකරන පාලන කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කරගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

6.3. නොවිසදී ඇති විගණන ජේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරිය විසින් පවත්වා තිබුණු ප්‍රධාන මුදල පොන් 2016 මාර්තු 01 දිනට පැවති රු.44,097,766 ක ගේෂය රු.13,758,661 ක් දක්වා අඩුකර තිබීමත් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුදල පොන් ගේෂය රු.30,339,105 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබීම.
- (ආ) අධිකාරිය විසින් පවත්වා තිබුණු ප්‍රධාන මුදල පොන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවස්‍ය මාසය සඳහා පිළියෙළ කර තිබුණු බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශනය තුළ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති මුදල පොන් ගේෂයෙන් අඩුකිරීමක් ලෙස දක්වා තිබුණු රු.126,034,592 ක් ඇතුළත් කර තිබූණ ද ඒ පිළිබඳ නොරතුරු විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණකයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර ආයතනයේ සහාපත්වරයා වෙත යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ගිණුමකරණය

වියදම් වර්ගීකරණය හා පොත් තැබීම නිසි පරිදි සිදු නොකිරීම සහ නිවැරදිව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ හා බැංකු සැසැපුම් පිළියෙළ නොකිරීම.

(ආ) වියදම් කළමනාකරණය

මූලික අරමුණින් පරිභාෂිරව සුහසාධන කටයුතු සඳහා මූලිකත්වය ලබාදී කටයුතු කිරීම.

(ඇ) මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

රු.850,295 ක් වියදමින් ඇති කළ ස්වයං රැකියා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය තුළදී පුහුණුවන්නන්ගේ ප්‍රතිගතය සියයට 37 ක් වැනි අඩු ප්‍රමාණයක් වී තිබීම.